

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrletno K 5.—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju: pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Denuncijanti in vele-izdajalci.

Čas reakcije nam je posebno radi denuncijantstva, s katerim se v tako pretežni večini lahko ponaša, v nelzbrisnem spominu. Takratne mirne sile so razumele, ovajanja — denuncijantstvo — dvigniti na tolikšno stopnjo, da ni nihče več zapiral prijatelju, svojemu bratu, da niti oče več sinu! Drevesa so imela bč, stene ušesa in vidi se nam, če se zopetimo v takratne čase, kot bi bile potopljene vse vezi družinskih in medsebojnih prijateljstev.

Dočim je imelo v petdesetih letih pretečenega stoletja ovajanje namen zadoščati osebnemu maščevanju ali pa si preskrbeti ugodnosti na gospodarskem polju, se je v novejši dobi razvil prav poseben sistem ovaduštva. Novejša struja ovaduštva se je razvila, ko je vzel v roke državno krmilo Taaffe, katerega so sovražili radi tega, ker je bil kot avstrijski minister, naklonjen Slovanom. Takrat so postali avstrijski Slovani v zvezi z nemškimi klerikalci vladna stranka in seveda tudi — patriotje, dočim so morali prevzeti nemški staroliberalci vlogo — veleizdajalcev. (Kdor se poglubi nekoliko v one čase, nam — če je prost predsodkov in objektiv — ne bo očitil, da je to neresnično ali pretirano.) Po raznih delih Avstrije so se pojavili elementi, katerih glavno delo in namen je bil, denuncirati poštene ljudi radi žaljenja veličanstva, veleizdajniškega govorjenja, protipostavnega agitiranja ali pa — radi motenja vere. Mislili so taki ljudje, da koristijo s takim ovaduštvom svojim strankam in, da se s tem na zunaj prezentirajo za verne Avstrijce, niso si pa bili svesti podlosti, ki so jih s tem zakrivali. Ko se je po tem povpsela nemška krščansko-socialna stranka do absolutne moči in veljave, je vzel v roke samostojno upravo države, objednem pa prevzela tudi v samosvojo last — ovaduštvo. Le to je kmalu spravila vsled marljivega gojenja tako daleč, da je ustvarila iz denuncijantstva vedo, za obstanek naše države neobhodno potrebno. Nemški klerikalci so šli tako daleč v svoji brezprimerni denuncijatorični drznosti, da so posameznike, ki so v denunciranju kazali posebne darove, posebno zmoglosti, dekorirali s Salvatorjevo kolajno. (Znano je, da je dobila ta medalja od takrat, ko so z njo dekorirali mestnega svetnika dunajskega Pfisterja, ime »die Pfistermarke«.)

V zadnjem času so takozvani nemškonaacionalci naši avstrijski patriotje in tvorijo zajedno z nemškimi klerikalci ter Poljaki vladno stranko vladno večino. Po naši stari avstrijski tradiciji, se i oni smatrajo pokli-

canim, uporabljati denuncijantstvo najhujše vrste, a pač samo le radi tega, da javno dokumentirajo, da jedino le njim pripada zahvala, da Avstrija tudi še v bodoče obstoja, posebno še v tako »težkih« časih, kot so sedanj.

Vsakomur so pač še v živem spominu zadnji dve »veleizdajniški obravnavi« — tretjo bomo imeli v kratkem — pred c. kr. okrož. sodiščem v Mariboru, a vsej javnosti je tudi znano, kaj je bil njihov povod in, kdo da so bili oni, ki so jih fabricirali s prozornim namenom koristiti veliki, državo ohranjajoči ideji. Uvodoma smo omenili Taaffejevo dobo, pa, kaj je ona proti današnji, proti sistemu, ki ga opažamo in občutimo danes! Zgodilo se je prvo, kot smo že rekli, v petdesetih letih pretečenega stoletja, torej v času, ko se je borila reakcija na smrt z naprednjštvom. Tim žalostnejše je, da se kaj takega dogaja v naših časih, v časih, o katerih trdimo s ponosom, da so namenjeni kulturi in — državljanski svobodi! V taki dobi torej, se smatrajo oni sesalci, oni tipalniki velikega političnega in narodnostnega stvora, poklicane, ovajati sodržavljane veleizdaje, protidržavnega agitiranja. Ono avstrijsko nemštvo, ki teži edinože za tem, da zgradi pot, trden most velike nemške ideje od Belta pa do Adrije, si upa v XX. stoletju, o katerem trdi, da je njegova last, operirati neženirano z najsramotnejšim orožjem, ki ga pozna človeštvo, odkar je vstopilo v svojo kulturno dobo, začeti pri prvih, najprimitivnejših poskusih le to, pa do današnje višine, z političnim denuncijantstvom. A je to tudi ono nemštvo, ki, dasi avstrijski državni element, čisto nič ne prikriva svojih proclavistijskih tendenc, ki v svojem dnevnem časopisu čisto prosto priznava svetu, da je s habsburško dinastijo nezadovoljno in da komaj čaka, da pride pod žezlo Hohenzollerncev.

Nam je zabranjena vsaka prosta beseda, bodisi v družabnem življenju posameznikov, bodisi v naši žurnalistiki. Trda pest avstrijske justice nam jezdi na tilniku neizprosno, nje bič zažvižga po našem hrbtišču, kakor hitro le najde napisano nekaj, o čemur se ji dozdeva, da diši med vrstami, nekaj, kar bi zamoglo se tudi drugače tolmačiti. Skratka, nam Slovanom in v prvi vrsti Jugoslovanom, je zadržana zanjka okrog vratu, še predno se zavemo, da največkrat — ne da bi sploh vedeli, kaj smo zakrivali. Kakor hitro si dovolimo v naših časopisih buditi narodno zavest, ali, kakor hitro le zinemo, da je nemški ali italijanski naš sodržavljani izražal težnje svojih narodnostij, se nas ubije, naša beseda je mrtva, še predno je prišla na prag javnosti. A pri drugih? Pogledimo le nemško žurnalistiko! V protislovanski gonji je ravno ona,

ki daje naši justici in drugim oblastim prve inigljaje, ki ščuva proti nam, kot bi bili narod sužnjev, a ne državljanji iste države, kot so oni. Ona je oni faktor, ki služi merodajnim krogom ne le v informacije, marveč naravnost v oporo. Nemška žurnalistika razširja nam sovražne vesti, ona stori prve korake k denunciranju, a nikdar ni slišati, oziroma videti, da bi poklicana oblast nam v obrambo, zatrla take izbruhe.

Tudi v zadnjih aferah, ki so se doigrale pred okrožnim sodiščem v Mariboru, je storila nemška žurnalistika glavno delo. Ona je bila prva, ki je spravila na dan laži tolikšne in-famije, da se je moral človek že iz početka vprašati z gnevom: Ali smo sploh še avstrijski državljani ali ne? Ni tega storila ona naša javnost, ki bi to storiti morala, kateri je poverjeno po drž. osnov. zakonih, da čuva nad narodi, da jim deli pravico v enaki meri, v isti nepristranosti, kot jo deli na drugi strani v preoblični — pristransko. Seveda, ti faktorji so slepi, in drve čez trn in strn za onim, kar jim kaže nemštvo in njegova žurnalistika. Pri tem pa ne pomislijo, da ravno s tem svojim ravnanjem — ker vzbujajo upravičeno dvome o obstanku pravice — goje sovražstvo do vsega, kar stoji danes v državnem aparatu, ne pomislijo pa tudi, da se puste s tem sami slepti, da je to njih počenje, ta slepa vera nemškemu denuncijantstvu, kriva, da je ravno v nemštvu vzgojen čut za ločitev in da čaka le potrebnega znamenja.

Živimo pač v dobi, ko se nas zatira bolj kot kdaj, nam v škodo, našim in državnim notranjim sovražnikom pa v korist. Vendar, nad državljansko pravico, je še druga — ona, ki jo vstvarja kolo časa. Obrača se sicer počasi, a zato z železno gotovostjo. Priroda ima vstajenje, ima ga človeštvo, a ima ga tudi — vsak narod. Takrat pa imejmo v svojem čarobnem ščit: geslo: Naš rod je ponosen — in pravičen... Spectator.

Vojna.

SKADER NEPREMAGLJIV.

Kotor, 17. aprila. Poveljnik skaderske posadke Essad paša je inozemskim konzulom v Skadru izjavil, da je trdnjava tako močna, da je oblegovalci ne bodo mogli zavzeti.

PAŠIČ IN PUTNIK.

Belgrad, 17. aprila. Kakor se govori, sta se ministrski predsednik Pašič in vrhovni poveljnik srbske armade general Putnik sprla radi Skadra. Putnik menda pravi, da zahteva čast srbskega orožja, da se ne umaknejo srbske čete izpred Skadra.

KDO POVZROČUJE ZAMOTANOST POLOŽAJA.

Belgrad, 17. aprila. Vladni organ »Samouprava« dolži velesile, da so one krive, da je položaj vedno težavnejši in zamotanejši. V teh razmerah je sploh vprašanje, če morejo zavezniki sprejeti posredovanje, ki jim ga velesile vsiljujejo.

BOLGARI PROTI SRBOM.

Sofija, 17. aprila. V sobranju je neki poslanec interpeliral, če vlada ve, kako nastopajo srbske oblasti napram bolgarskemu prebivalstvu v osvobojenih krajih, in kaj misli vlada storiti, da varuje prebivalstvo v Macedoniji.

TAKOLE GOVORI BOLGARSKI DIPLOMATI.

Mi Bolgari zahtevamo za sebe Solun, Bitolj, Prilep, Debar in Vele. Nikakor namreč ne moremo pustiti Srbov v Macedonijo, ker to bi pomenjalo srbsko ojačenje. Srbi bi ono prebivalstvo posrbili. Mi tega ne dovolimo, temveč ga raje mi pobolgarimo. Na tem stališču stojimo, pa če se razdere tudi balkanska zveza.

V ta namen smo prepustili Rumuniji Silistrio in bomo dali tudi Grški Solun, samo, da osamimo Srbijo. Ako pride do vojne s Srbijo mi ne bomo odnehali.

Macedonije tudi ne prepustimo zato, ker hočemo utrditi prestol kralja Ferdinanda, kar se zgodi ravno s tem, da pridobimo zanj Macedonice. (Tako: ena oseba je več kot močno Jugoslovanstvo!)

Sploh so nas pa srbski vspehi zelo razočarali — mi smo mislili, da bomo morali mi njim pomagati — so pa le oni nam morali — toda kljub temu zahteva čast, da se Srbija ukloni pogodbi. (Res: lepa logika!)

PREMIJJE SKLENJENO.

Milan, 17. aprila. Kakor poroča »Corriere della Sera« iz Londona, se je vršil sestanek bolgarskega vrhovnega poveljnika Savova z Izet pašo v Cataldži. Na tem sestanku so se včeraj ugotovili pogoji za premirje in določile bolgarsko-turške meje na vzhodu.

PREMIJJE JE DELO RUSKE DIPLOMACIJE.

Milan, 17. aprila. Bolgari so menda na vsak način hoteli napraviti pohod na Carigrad. Za ta slučaj je sklepala poslaniška konferenca o korakih, ki jih bi naj podvzele velesile, da se bolgarska namera prepreči. Ruska diplomacija je pa prehitela poslaniško konferenco in je pritisnila na bolgarsko vlado ter razložila nevarnost položaja. ki bi ga izvedba bolgarske namere povzročila.

KAJ POMENJA PREMIJJE?

Milan, 17. aprila. Premirje in sporazum o meji pomenja nekakšno

ločitev Bolgarov od ostalih zaveznikov. Ker ta korak pomenja samo tajno akcijo Bolgarov.

BOLGARI IN OD ZAVEZNIKOV ZASEDENO OZEMLJE.

Milan, 17. aprila. V londonskih diplomatičnih krogih prevladuje mnenje, da se Bolgarska ne bo toliko potegovala za Solun, kolikor za Bitolj in ostala mesta, ki so jih Srbi zasedli.

HINAVŠČINA VELESIL.

Milan, 17. aprila. Za slučaj, da izbruhne med zavezniki pri delitvi ozemlja vojna, se velesile že pripravljajo za nepristranost (!). Tri-pelententa priporoča Bolgariji zmer-nost.

ZAKAJ JE SKLENILA BOLGARIJA PREMIJJE?

Berlin, 17. aprila. Tu sodijo, da je Bolgarija zato tako hitro sklenila s Turčijo premirje, da bi imela proste roke za nastope proti Srbiji.

»SAMOUPRAVA« ZA REVIZIJO SRB-BOLGARSKE POGODBE.

Belgrad, 17. aprila. Vladni organ »Samouprava« piše: Ker Srbija želi ohranitev zveze, zato mora vztrajati na zahtevi revizije pogodbe; ker na noben način ne gre, da bi ena zavezniška država dobila bogatejši del po pogodbi, ki se je sklenila na čisto drugih podlagah kot so pa one, ki so v resnici tekmo vojne nastopile. Toda sprememba pogodbe se je izvršila na željo in v interesu Bolgarije.

Kar se pa tiče macedonskega prebivalstva postalo je sedaj jasno tudi tujcem, da je trditve Bolgarije, da je prebivalstvo bolgarsko, neutemeljeno. Pokazalo se je, da so vsi kulturni slovenski spomeniki in vse ljudske nayađe v Macedoniji srbskega izvora. Srbsko-bolgarska pogodba se mora revirirati.

SEVERNA IN SEVEROVZHODNA ALBANSKA MEJA.

Dunaj, 17. aprila. Danes so zastopniki vlekabinetov avtentično obvestili balkansko zvezo o sklepu velesil glede severne in severovzhodne albanske meje. Kričda, da se to ni zgodilo že preje, leži po zadržanju avstrijskih časopisov zopet na Rusiji, ki tako dolgo ni doposlala svojim zastopnikom pri balkanskih državah potrebne instrukcije. — Crnogorsko-albansko mejo bo po naših informacijah in zunanje ministristva tvoril greben severnih albanskih Alp (gorovje Prokletije). Močvirnata pokrajina Hoti ob skadarskem jezeru pripade Crni Gori. Reka Bojana ostane pod Albanijo. Mesto Peč so velesile prisodile Crni Gori, Djakovico, Prizren in Dibro dobi Srbija. Vsa ta meja bo ležala tik ob meji teh mest, tako da pripadejo vsi sosednji kraji Albaniji, torej tudi rodovitna dolina Ljuma pri Dja-

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

»Da, bil sem v gozdu... Počakal sem, da je prišel kraljevski lov mimo mene... Videl sem kralja... Da, izročil sem mu pisemce, ki ste mi ga bili dali.«

»In kaj je rekel on? Ali ga je prečital takoj?«

»Da!... Je sisknil Ivan Siromak in skril pesti.«

Magdalena je nalagala revežu res strašne muke ljubosumnosti. Toda niti zapazila ni tega. Vsa v svoji misli, pozorna, nežna, mačja in trda obenem, je izvajljala Ivanu Siromaku besede, ki so ga žgale v grlu kakor peklenjski ogenj.

»Čital je,« je povzela. »Toda kakšen je bil njegov obraz? Ali se je nasmehnil?«

»Da!... Nasmehnil se je...«

»Dobro poznam ta njegov nasmeh,« je zasanjala lepa Feronka glasno. »To je usmev kralja, ki misli, da je vse njegovo, smeh človeka, ki je prenasiten same sreče in misli, da daruje miloščino, ako se mu ponudi lepa ženska... In kaj ti je rekel?«

»Dobro, je rekel, pridem...«

»Ura se bliža, Ivan!«

Mož je vztrepetal.

Ona pa je vstala, šla h kaminu

in podkurila ogenj, kakor da jo zbe. Ivan je gledal njeno početje s prepadlimi očmi; saj pa si je v resnici prizadevala edino to, da bi zbegala reveža s slehernim svojim gibom in vsako besedo svojih ust.

Nato se je vrnila k mizi in odprla skrinjico, ki je stala na njej. V skrinjici je ležalo močno, ostro na brušeno bodalo.

»Ali vidiš to igračico?« je dejala. On je pokimal z glavjo.

»Glej, on sam mi jo je podaril... da, nekega večera sem videla to bodalo, ko mu je viselo za pasom; vzela sem mu ga iz kaprice, on pa je rekel, da naj ga kar obdržim. Nasmehnil se je, češ: — Morebiti ga boste še rabili katerikrat!...«

Ivan Siromak je drgetal.

Magdalena Feronova pa je zamišljeno motrila bodalo in njegov razkošni, smaragdno okrašen ročnik.

Tiho, sladko se je nasmehnila in dejala kakor sama zase:

»In glej res ga bom rabila!«

Stopila je k Ivanu Siromaku, položila mu orožje v roko in dejala z važnim, nenadoma zvesnjenim glasom:

»Ali ne boš trepetal?«

»Ne!« je odgovoril on z glasom neozdravljivega sovražstva — sovražstva, ki je najhujše izmed vseh, ker izvira iz ljubosumnosti.

»A ne pozabi, da smeš suniti samo, ako te pokličem!... Ali me boš ubogal?«

Obotavljal se je par hipov in odgovoril nato:

»Sunil bom samo, ako me pokliče!...«

Toda njegovo obotavljanje je zadoščalo Magdaleni Feronovi v gotovost, da bo sunil Ivan Siromak tudi takrat, ako ga ne pokliče.

Kakšna je bila pravzaprav skrita misel Magdalene Feronove? Ako bi hoteli uvaževati običajna pravila povesti, ki si prilščajo naslov romanov, bi jo morali pokazati bralcu kot enotno osebo, ki preganja Franca I. s smrtnim sovraštvom, dokler ni to sovrašтво utešeno. Toda življenje ni v resnici tako absolutno. In mi smo zgolj preprost pripovedovalec, ki bi si štel v napačno izražanje svojih pravic, ako bi zavijal dogodke, kakor njemu sodi.

Primorani smo torej izjaviti, da je Magdalena Feronova sicer sovražila kralja, a ga je ljubila nemara bolj, nego ga je sovražila, in da njeno sovrašтво ni bilo v bistvu nič drugega kakor ranjena in bolna ljubez.

Iz tega seveda še ne sledi, da ne bi bila hrepenela z vso dušo po sklenjenem maščevanju...

Ona je hotela v resnici umoriti kralja. Želela je z vsemi silami svojega srca, da bi ga videla umirati strašne smrti, ki jo je bila zamislila zanj.

Toda morebiti se ti je zahotelo, okusiti v poslednjem sestanku z

obsojenim ljubimcem še enkrat vso bajno moč ljubezni...

Nemara se je hotela tudi prepričati, ali se je Franca I. v resnici prišla strašna bolezen... ali je storil smrtonosni strup svojo dolžnost. Zastavila si je bila vprašanje tako-le:

»Ali se je Franca prišla bolezen? Potem umre sam od sebe. Ali se ga pa ni? Potem ga dam zabosti.«

Pravzaprav pa si niti ni hotela priznati gorečo željo, videti svojega ljubimca.

Na nevarnost, kateri izpostavlja sama sebe, in na verjetnost, da jo ljubimec ubije ali pa jo da aretirati in pehniti v globoko ječo, ni mislila niti trenotek.

Kralj Franc I. je bil res prejel pisemce lepe Feronke; zatrdilo Ivanu Siromaku je bilo verno in zvesto do pičice.

V pismu so stale besede: »Mlada in lepa žena vas ljubi. Odkar ste dospeli v Fonteblo, sanja o sladkem objemu, s katerim jo izvolite morda osrečiti. Nocoj, ob deseti uri, vas bo čakala.«

Franca I. je bil babjek v najpopolnejšem pomenu te besede. Doživel je bil na tisoče avantur te vrste in bi bil dal lahko vezati veliko knjigo, sestavljeno iz neštetihi vabil na ljubavne gstanke, ki jih je dobival.

Zato ga tudi današnje pismo nikakor ni presenetilo.

Samo pogladil si je sivečo bra-

do in zaumrmlal:

»Nedvomno bo ženica kakega meščana...«

Nato je prašal Ivana Siromaka, kje je hiša, kjer ga pričakuje neznan oboževalec in mu dejal nazadnje:

»Povej, da pridem...«

Okrog devete ure je kralj oblekel polumesčansko obleko, ki jo je imel pripravljeno za takšne izlete.

Nato je ukazal svojemu komorniku Basinjaku, da naj pokliče eno izmed dam gospe vojvodinje Fontenbloške.

Takšna je bila njegova navada, odkar je bival v Fontenbloju.

Kmalu je stopila v sobo ena izmed častnih dam »vojvodinje«. »Kaj dela gospa vojvodinja Fontenbloška?« je prašal kralj.

»Spi, sir.«

Kralj je zavzdihnil.

»Že dolgo?«

»Gospa vojvodinja je legla spat baš pred četrto ure...«

Kralj je molčal nekaj časa in povzel nato:

»Kaj je počela danes?«

»Gospa vojvodinja ni hotela ves dan zapustiti svoje sobe.«

»A vendar je potrebno, da gre malo ven; razvedrila bi se nekoliko...«

»Zaman smo ji prigovarjali, sir.«

»Kaj pa je delala v svoji sobi?«

»Ničesar, sir. Poslušati ni hotela čitanja, in tudi tega ni dovolila, da bi to zabavale...«

(Dalje.)

kovici. Pač pa dobi Srbija, kakor se zatrjuje, tudi mesto Struga pri Ohridskem jezeru.

Jutri bo veleposlaniška reunita v Londonu nadaljevala posvetovanje glede določitve južnih albanskih mej. Težkoče so večje nego je bilo pričakovati.

Vloga, katero je igrala Avstrija poprej pri vprašanju določitve severnih mej, je sedaj prevzela Italija, ki je izjavila, da pod nobenim pogojem ne more privoliti, da bi grško ozemlje segalo dalje, ko do reke Kalamas, severno od Janine. Mesto Korica z okolico zahteva Italija in ž njo vred cela trozveza, za Albanijo.

Nova Albanija bo štela kmalu 750.000 prebivalcev.

SRBI IZPRED SKADRA.

Dunaj, 17. aprila. Admiralški svet je sklenil, da se blokada za one ladje, ki bodo prevažale srbsko vojaštvo v Solun, ne bo izvrševala. To radi tega, da se srbska vlada ne bo mogla izgovarjati, da so čete za to pred Skadrom, ker je blokada.

ADMIRALSKI SVET.

Dunaj, 17. aprila. Admiralški svet je sklenil, razširiti blokada do Drača.

ZOPET ALBANCI.

Carigrad, 17. aprila. K Mahmun Šefket paši je prišlo več albanskih deputacij, ki so izjavile, da nočejo neodvisne Albanije, temveč, da naj postane Albanija dežela pod turškim protektoratom, vladar pa naj bi bil turški princ. Želja se vresniči — tako je obljubil Šefket paša.

LE PREMOR SE JE DOGOVORIL.

Sofija, 17. aprila. (Uradno.) Med Bolgarijo in Turčijo se ni sklenilo nikakega premirja, temveč se je dogovoril le odmor, da bo mogoče pokopati padle.

ČRNOVOJNIKI.

Belgrad, 17. aprila. Srbija je vpoklicala črnovojneke treh letnikov k orožnim vajam.

Stajersko.

Mariborski nemškutarji se krčevito trudijo, »jubilejno« leto v vsakem oziru proslaviti. Dne 26. t. m. izročijo županu dr. Schmidederju in podžupanu dr. Maliju častno meščanstvo, ker sta si moža stekla baje za Maribor nevenljivih zaslug. Seveda, v prvi vrsti za poglavljenje — mariborskega uskokstva.

Iz Slov. Bistrice. (Naša strpnost.) Kam nas je dovela strpnost, kaže imenovanje novega postajnega čelnika. Zdrav razum bi nedvomno zahteval, da imamo po postajah Juž. železnice, ki stoje na našem ozemlju, samo slovenske uradnike. Ne razume pa tega Juž. železnica, ki je pod pretvezo, da se ne zameri ne Slovincem ne Nemcem, poslala tu sem Rutene. In mi — ?!

Iz Slov. Bistrice. (Nezadovoljnost.) Med našim ljudstvom se nezadovoljnost vedno bolj širi. Naši Nemci, na katerih pa še kocene niso nemške, nam odrekajo vsako državljansko pravico. Pri vseh uradih se Slovence izpodriva in jemlje v nje samo odpadnike. Očitno jih v tem podpira uprava Juž. železnice, ki nam vsiljuje tujerodne uradnike, ki razumejo seveda samo »poslovni« jezik — nemščino. Pa kedo je temu kriv — ?! Mi Slovenci sami, ker nimamo dovolj poguma, da bi izrabljali naše glavno orožje — svojo materinščino, v boj proti renegatom. Poslužujmo se vselej in pov-

sodi slovenščine! S tem bomo razna oblastva kmalu prepričali — da gredo nam izključno slovenski uradniki, naj je to potem renegatom prav ali ne.

Iz Pragerskega nam pišejo, da tamošnji Slovenci vedno bolj padajo v roke nemškutarjem. Začel se je med njimi pojavljati čuden način, ki jih tira v to. Temu kriva je seveda le sistematična gonja pragerskih renegatov, v prvi vrsti želez. uradnikov. Znano je, da marsikakšen manjši kmetovalec išče na progi še postranskega zaslužka. Nemčurski priganjači protežirajo na videz tega ali onega, da vzbude pri sosedu jezo in zavist. Iz tega nastanejo potem skrivna tožarenja itd., na kar vsprejme tamošnja žel. uprava par takih obrekovalec, ki se ji potem zopet izkažejo hvaležne stem, da se potujejo. Zaveda slovenskega društva okolice »Pragersko« bi imela tu zelo hvaležno delo. A začeti bi se moralo takoli, če ne bo v par letih pragerska občina za naš narod izgubljena.

Vremenska neizgoda, ki smo jo imeli pretečene dni, bo imela hujše posledice, kot se je prve dni mislilo. Po sodbi strokovnjakov, je ves vinjski pridelek letošnjega leta uničen. Istotako je s sadjem. Skoda, ki je nastala vsled nenadnega snega in temu sledečega mraza, se ceni na 25 do 30 milijonov kron! Trte, ki so obetale ravno letos nad vse lepo, so čisto poparjene. Če ne priskoči na pomoč vlada z vsemi močmi, pride nešteto vinogradnikov na boben. Prvotno se je upalo, da so bile vremenske neizgode zadnjih dni le lokalne, sedaj nam pa prihajajo dan za dnevom tožbe in prošnje, ki žele nasvetov, kako in kam se obrniti za pomoč. Človeku se stori kar milo, če kaj takega sliši ali čita. Slovenski poslanci bodo imeli obilo prilike, celiti rane, ki sta jih vsekala dva dneva in ena noč. Dal Bog, da se v zadnjem hipu rešimo najhujšega, če ne pride do nedoglednega gospodarskega poloma.

Ves svet se norčuje iz novega drž. mostu preko Drave pri Mariboru. Gradčani, ki so v zbadanju sploh mojstri, da imenujejo »Die marburger Rutschbahn«. Črez 20 let, tako menijo, pa bo nastala o mariborskih renegatih in njih gospodarskih polomih, bajka »Von den sieben Schwaben zu Marburg«. Radovedni smo, kaj poret mariborski nemški nacionalci k tem novim zabavljicam njih graških vzorov.

Dnevni pregled.

Nekako iredentstvo nam hoče natveziti »Slovenec«. Ne vemo, zakaj. Mi smo pisali in razmišljali o jugoslovanskem vprašanju od vseh strani. Vprašanja so za to tu, da se rešujejo. Ako smo o tem povedali odkrito resnico, smo storili to za to, ker smemo govoriti svobodno, brez ozira na stranke. Ako se postavimo proti onim, ki hočejo zaradi jugoslovanskega navdušenja preganjati slovensko mladino — mislimo, da je to naša moralna dolžnost. Ali ste kdaj čitali nemški list, ki bi klical policijo nad mladino zaradi njenega vsenemškega navdušenja? S tega stališča mi presojamo cel dogodek, ki je pokazal našo narodno naprednost v tako lepi luči.

Njegova politika: Prejeli smo: Postaral se je in postal je otročji, zato je postal sovražnik mladine. Ravnodušje, s katerim posluša slovensko ljudstvo njegove besede, je najboljši dokaz, da ljudstvo misli

drugače. Zdrava je naša konstitucija in preživela je politiko, ki ni nikdar črpala iz narodove duše, ampak je kupila na evropskem trgu najnovejšo modo, ter jo skušala razpečavati tudi potem, ko so jo že drugje odložili. Če bi se tega zavedal, bi bilo vse v redu, toda on si je zamislil vso stvar malo drugače. Proglasil je svojo politiko za napredno in zahteval, da prisežejo na njegov prapor vsi, ki hočejo naprej in želijo razvoja. Toda naprednost ni nobena politika, ampak sila narodove duše. Ker pa slovenski narod nikdar ni zahteval v svoji notranjosti take politike, za to je ostal na poyrju. Resnica je, da je bil nekdanji mlad in je vabil narod na tabore, toda ti časi so minili. Prišla je stagnacija čisto naravno. Zato so šli svojo pot vsi oni politiki in duševni delavci, kateri si vlasti, češ, da so se izvilili iz njegove duše. Podila jih je ekspanzivna sila lastnega naroda in ker si jo je on lastil, je izgledalo, kakor bi jih on rodil. Toda razkrinkali so ga vsi in so se mu morali odpovedati, če niso hoteli izdati lastnega ljudstva. To razkrinkanje ni bilo nič novega, saj so že davno vedeli vsi, ki so poštenega srca, da ne mara mladine, da je postal popolnoma sam zase in sam sebi namen. Zato mu niso po volji oni, ki so prinesli ogenj novega navdušenja, da bi ga v njegovem miru ne motili, je pozval policaje nanje.

Dobili smo več izrazov nevolje zaradi pisanja, ki se je pojavilo zadnji čas v »Slov. Nar.« Iz Mori se nam piše: »Slov. Narod« je pisal prav podlo. Politika slovenska je bila vedno klečeplazna — zato se nas tepe od vseh strani. Ako pa bomo ščuvali na lastne ljudi, potem bo naš kmalu konec. — Od nekod z dežele se nam piše: Kar se tiče »Narodovega« napada na »Dan« in »Preporod« lahko s mirno roko napišete, da tak napad obsoja vsa napredno misleča slovenska javnost v celi deželi. Vse drugo bi se še preneslo, ampak, da prvi slovenski list ubira v XX. stoletju tak ton, kakor je sicer v navadi komaj v kakih goriških rovtah. — »Dan« je gospodo še vse preveč v rokavicah prijemal.

Nemci in nemčurji po naših uradih postajajo zadnje čase čim dalje bolj predrzni in si dovoljujejo slovenskim strankam pošiljati nemške odloke. Bili smo v zadnjem času prisiljeni vrniti že par takih odlokov — kajti za naše državne urade, ki morajo znati slovensko mi ne razumemo nemško. Sveta dolžnost vsakega Slovenca je, da nemške dopise iz uradov odklanja in zahteva slovenske. Kajti za Slovenca uradnika kmalu v naših uradih ne bo več prostora — prestavljajo jih v druge kraje — po naših uradih pa se naseljuje nemčur in renegat. Slovenski uradnik si ne more pomagati — dolžnost strank je, da zahtevajo slovenske listine, ki prihajajo iz uradov. Ako ne bomo v tem oziru stali trdno, potem je ves naš boj zaman, kajti v naši lastni deželi bo nas zadržil tuj jezik.

Kdo bo imel dobiček? O srbskem bojkotu proti avstrijskem blagu se zdaj mnogo piše. Temeljito so pojasnili zadevo »Nar. Listy«, ki so prinesli uvodnik na celi strani in tam pove člankar polno resnico. Nemci so se srbskega bojkota še bolj bali, kakor mi, in nemški zastopnik v Beogradu je na vse načine dokazoval, da Nemčija ne dela proti Srbiji sovražne politike, ampak da je prisiljena kot zaveznica skupno postopati z Avstrijo. Zato naj bi se nemško blago ne bojkotiralo — pač pa av-

strijsko. Tako se skušajo Nemci v v zadnjem trenutku rešiti — avstrijsko blago pa naj trpi pred bojkotom — in tudi naše slovenske trdnice naj trpe pod tem. Hvala lepa za tako zavezništvo. Članek v »Nar. Listih«, se konča s tem, da naj Avstrija čim preje stori vse potrebno, da prepreči bojkot s tem, da se poravnava s Srbijo in Črno Goro. Tudi nemški listi prihajajo do tega spoznanja, če tudi prepozno. Žalostno je, da moramo pri tem mi Slovani trpeti — dočim si Nemci s previdno politiko skušajo osvojiti balkanski trg. Gospoda, denar je denar — tudi če je srbski dinar.

† Profesor Božidar Štitar. V Kalugi na Ruskem je umrl v četrtek dne 10. t. m. naš rojak, ruski državni svetnik in profesor Fran Božidar Štitar v starosti 65 let. O umrlem rojaku bomo obširneje še poročali prihodnjic.

Požig. Dne 7. t. m. ponoči je pogorela do tal lesena, s slamo krita in neobjudena kajza posestnice Frančiške Savinšek iz Spodnjih Palovič v kamniškem okraju. Ker stoji kajza na samem, se sodi, da gre tu za požig. Škoda znaša 300 kron, ki pa je krita z zavarovalnino.

Napaden in težko poškodovan. Te dni je neki mizar in kajzarjev sin Jože Planinšek šel po okrajni cesti v Vačah skupno z nekim dekletom. Nenadoma pa ga je neki delavec brez vzroka napadel in ga je z neko trdo stvarjo večkrat udaril po glavi, tako da je bil Planinšek težko poškodovan.

Tatvina. Dne 5. t. m. zvečer, ko je hlapec Matija Kokalj, ki je uslužben pri posetniku Ivanu Willerju v Dobu pri Brdu, večerjal z nekim svojim tovarišem, se je priplazil neki neznan tat v njegovo spalno sobo, kjer je ukradel več obleke kakor tudi srebrno žepno uro z verižico in denarnico, v kateri je bilo šest kron denarja. Skupna škoda znaša 244 K.

Tatinska dekla. 16letna Ivana Štejer iz Vrhnike je bila od januarja letošnjega leta uslužbena pri posetniku Ivanu Kolariju v Dragomerju kot dekla. Dne 6. t. m. ponoči je zapustila skrivaj službo in je pustila pri svojem gospodarju delavsko knjižico. Namesto te pa je vzela svoji gospodinjici obleko, neko ruto in eden deset kronski bankovec. No, nepošteno dekle so prišli in ji vzeli obleko. O denarju pa navihanka noče prav ničesar slišati.

Ribja tatova. Te dni je neki nadzornik ribjega lova v Spodnji Zdobrovi presenetil dva samska kajzarja, ko sta lovila ribe. Prvi izmed njih je ukradene ribe takoj pobasal in jo je z njimi popihal, dočim se je našlo pri drugem za pet kilogramov nakradenih rib.

Se ena tatvina. Županu Ivanu Cerarju iz Žej v brdski okolici je neznan tat pred nekaj dnevi ukradel iz nezaklenjene sobe srebrno damsko uro z verižico, pelerino in pri treh kilogramih suhega svinjskega mesa. Na sumu tatvine sta dva mlada cigana.

Veleizdaja na stranišču. V neki kavarni v Šibeniku si je dovolil nekdo napisati neke besede, na stene v stranišču. Takih mazačev je polno povsod, da pišejo razne neumnosti na stene po teh ali onih lokalih. Ko je policija o tem zvedela, da je nekaj takega napisano v stranišču tiste kavarne, je šla in je vrata zapečatila — proti gostom pa se je uvedla — preiskava.

Liška železnica ugotovljena. Kolikor se iz Dunaja poroča, so se pogajanja glede pogodbi z Ogrsko določenega junktuma med Kašov-

oderberško železnico in železniško zvezo z Dalmacijo zdaj zaključila. Oledle slednje zveze se je sklenilo: Proga Novo mesto—Karlovac bo izgotovljena do konca l. 1913., proga Ogulin—Knin najdalje do oktobra 1918.

Snežni metej v Srbiji. Kakor se iz Beograda poroča, je divjal te dni po celi Srbiji velik snežni metej, ki je po celem kraljestvu, posebno pa v mestu napravil veliko škodo. Telefonske in brzojavne zveze so pretrgane.

Umor iz maščevanja. Sluga Derebas iz Jaroslava je dne 15. t. m. umoril tajnika neke tamošnje trgovske družbe iz maščevanja. Derebas je izvršil čin v tajnikovi pisarni, na kar je pobegnil. Policija je morila aretirati in ga izročila sodišču.

Cijankali in brizganje bacila kolere kot sredstvo zastrupljanja. Iz Frankobroda ob Meni se poroča, da je tamošnja policija prišla te dni na sled trikratnemu umoru in je morila borilnega mojstra Karola Hopfa iz Frankobroda, aretirala. Hopf je najprej hodil po raznih krajih v inozemstvu, na kar je prišel v okolico Frankobroda, kjer je končal svoje potovanje kot borilni mojster. Tam se je oženil z neko žensko, katero je potem zavaroval za življenje pri neki tamošnji zavarovalnici. Zavaroval jo je s precej visoko vsoto. Kmalu nato je njegova soproga umrla. Zdelo se je sicer, da je zastrupljena, vendar se je cela zadeva nekako potlačila. Kmalu nato se je Hopf oženil z neko drugo žensko, katero je ravno tako zavaroval na življenje. Tudi ta soproga je Hopfu kmalu po poroki umrla. Preteklo leto je spoznal Hopf neko gospodično Sievenkovo iz Draždan, katero je poročil. Tudi to je zavaroval na življenje z 80.000 K. Nenadoma pa je Hopfova žena zbolela. Odpeljati so jo morali v bolnišnico, kjer so spoznali na nji znamenja zastrupljenja. Žena je izpovedala, da jo je zastrupil njen mož. Uvedli so hišno preiskavo, pri kateri so našli v Hopfovm stanovanju veliko množino cijankalija in arzenika in v nekem laboratoriju tudi bacile kolere in tifusa, ki bi po mnenju policije zadostovali, da bi nastala v celem Frankobrodu kolera. Hopf je izpovedal, da je rabil vse to za svoje študije. Hopf je znan borilec in ima ime svetovnega mojstra borilcev. Slednjič je Hopf priznal, da je vse tri svoje soproge zastrupil, zato, da bi prišel v njegove roke denar za zavarovanje.

Svinjar. Iz Hostinega na Češkem se poroča, da se je v tamošnjem kraju že del časa govorilo o nenravnem postopanju nekega tamošnjega duhovnika. Sedaj se je izkazalo, da so bile one govorice resnične. V Jaromefu so zasledili onega kaplana, Sovaka po imenu, pri nenravnem činu. Uradi so kaplana pustili prostega, ker se je zavezal s častno (!) besedo, da bo prišel na poziv takoj k sodni obravnavi.

Grozna nesreča. Iz Buschullersdorfa poročajo, da je v tamošnji E. Simonovi tovarni v soboto popoldne poimil pri stroju cilind, katerega čepinje so zadele 55 letnega delavca Franca Hermana s tako močjo, da so mu razbile glavo, tako da je bil ubogi delavec na mestu mrtev. Tudi dva druga delavca sta bila pri tem težko ranjena.

Delavec napadel policijskega agenta. V dvorani sodnega poslopja v Lvovu je predvčerajšnjem napadel obsojeni delavec Puskla policijskega agenta Jakleviča z nožem in ga je težko poškodoval.

Detektiv: Na povelje, ekselencia!

Ekselencia: To je afera, kakor jih je bilo pri nas vže sto. Pa neglede na to ali ono, naj se izpolni moje striktno odredbe čim najvestnejše! — Iziemoma referirajte makari ponoči (odide).

Detektiv (hoče oditi, pa se mu obudi pozornost, ker opazi za kulisami čudno gonjo. Zdalci prihite na oder. Prvi ravnatelj, graščak, nato Nada in dramatik, kakor bi se šli mance).

Ravnatelj (razburjen): Gospod! Le ena umetnost je!

Graščak: Že zaradi šale naj bol

Ravnatelj (ogorčen): Šale? Tem slabše za vas, če so take svetosti le šale v vašem naziranju. Sveta nam je, mi jo branimo, kakor Leonida Termopile. (Zaničljivo.) S fotografskimi ploščami ne bomo izdajali Termopil umetnosti. (Mu obrne hrbet.) Naj naskakuje sovrag, naše svetišče... Izdajalec nisem in ne bom! (Odhaja ogorčen.)

Pozorišče (se polagoma temni).

Dramatik (mu zastavi pot).

Graščak (skomizgne z rame): Gre k hčer! Saj sem ti pravil! On je Galloji. — Leonida. Kaj se ukvarjaš s takimi stvarmi. Prihranila mi bi bramoto.

FRANCE ŠTAJER:

Samomorilec.

Tragedija futurista v 4. impresijah. (Dalje.)

Ravnatelj gledališča: (Je prišel iz kavarne. Castiljiv, resen mož. V temni dokolenki.) Dober dan! (Se ne domisli takoj).

Dramatik: (misli, da ga briksira ravnatelj). Menim, da vam je zaverovan samo v klasičnost, cencnil pogum, ker mislite, kaj bi brai malce lirčne, malce novelistične paberke...

Ravnatelj: (užaljen) Mislite li, da ne razumem moderne?

Dramatik: Žaliti Vas nisem hotel, če sem dejal, da ljubite klasičnost dialogov, samogovorov, sploh jezika. Kajti klasičnost je v futurističnem zmislu tudi današnja moderna, če zatisemo Ciklopovo oko kajpaka. Kritikoval sem sebe, vi pa mislite, da maham krog Vas.

Ravnatelj: (vedno bolj začuden) I — kaj pa mislite pravzaprav?

Dramatik: Poslal sem vam dramo. Saj veste, da vsak začetek je težak, je pel že menda Koseski? Moje srce je bilo neumno polno, in je prekipelo. Hotel sem je pomiriti in mu dal koncesijo, da bo v bodoče mirno bilo kot brzolavni aparat in

registrovalo tuje občutke in dejanja liki seismografa... (misli, da molči ravnatelj, ker mu ne ugađa drama) Vsakdo poje po svoje. Skrijanček gostoli...

Bobnar droblja na boben... Kdo bi umesil vsemu svetu štruklje? pravi ljudstvo?

Ravnatelj: (intenzivno misli) Jaz ne morem, jaz se ne morem. Dramatik: (se hlvali dalje) Saj so vam znani slikarji Watteau s clowni in Fragonard ter Watteau Boruwer?

In Halsovi kavalirji, pijanci, veseljaki? Böcklinovi pastirski, puščavniki, angeljski z nasmeški?

Pa bajni Turner, ki ljubi Byronov slog? Otožni Israels, ki ima temnejše, globočje barve...

Vse njihove barve sem posnel: najbujnejše in najzanimivejše! Niste opazili? Žal!

Ravnatelj: (intenzivno misli, kakor prej. Se že poti) Jaz ne morem (nervozno) jaz se ne morem.

Dramatik: (resignirano) No, če ne morete igrati... Končno... seveda, jaz sem začelnik! Vi pa upoštevate le večne stvari...

Moje neslanosti, skrupulala, zmašila niso večna... Morebiti je vezal celo vzporedno ali pa prej take otrobe še drug duševni sorodnik? Toda morda bi se jih smehljalo trideset ut in ploskalo šestdeset rok

in to bi zvenelo kolikor toliko, ker naše gledališče ni veliko. Ni veliko; ampak deske naše Thalije so prežvekovale in kolcajoč prebavile že večje neslanosti, skrupulala, embryonska zmašila...

(Hipoma odločen) Čemu dolgih ovinkov? Da ste vi brali mojo stvar, mi je večja uteha, kakor če bi ječljali vaši podrejeni in se lovili za zveržene fraze po opešanem spominu...

Ravnatelj: (Je mislil, se potil in poslušal le na pol. Zdalci se mu razjasni uganka): Spominjam se vašega sloga. Obširno sem vam pa itak poročal pred tremi tedni!

Dramatik (začuden): Pred tremi tedni? — Oprostite, potem se je pismo izgubilo najbrže.

Ravnatelj: Nemogoče. Neverjetno. Sam sem ga vrgeč mimo, grede v poštni nabiralnik (si hoče otresti znoj, išče robca, privleče pislo). Aha, to je vaše pismo. Takrat sem pozabil. Toda takoj ga vržem v nabiralnik.

Dramatik (začuden): Saj mi ga lahko izročite...

Ravnatelj: Saj res... Imate prav dobre ideje (mu izroči pislo).

Nada (Je v ozadju vedno dragala očeta, naj gre k ravnatelju. Ko čita dramatik pismo, ravnatelj pa

odhaja na levo, porine hči očeta, naj hiti...)

Ekselencia (zelo eleganten, 50 let, izvrstno ohranjen. Ne govori hohnjavjo, spakedranjo. Svest si je svoje veljave in nastopa simpatično, kakor španski kavalir): Ha, stvar je pravzaprav tragikomična. Prejemim iz naše in iz sosednje centrale brozjavko, v koji mrgoli polno fraz: država, ki se ne oborožuje, marveč zaupa drugi, je samomorilec... Država, ki ne preganja vohunov, je samomorilec. Razumete?

Detektiv (eleganten, ostrega izraza, je prišel z ekselencio mimo pošte): Na povelje, ekselencia!

Ekselencia: Kolikor se spominjam, pravi Rimljan: »Parturiunt montes, nascitur ridiculus mus!« Popolnoma po nepotrebnem nas sumičijo, češ, da pošiljamo slikarje na mejo, in čez mejo v vohunske svrhe. Kolikor ga poznam, je to nedolžen priprotnik. Me je vže slikal. Slab namen je izključen: in vendar bi napravili iz tega incidenta kmalu casus belli.

Detektiv: Casus belli! Ekselencia: Opravičiti se moremo pro forma. Jaz sem dal šefu tajne policije, važne odredbe glede vohunov.

Dramatik (razburjen čita pislo, pa jo mahne naglo in odločno za ravnateljem).

RAZNE ZANIMIVOSTI.

Maske in konfeti. Konfeti in spirale, s katerimi se ljudstvo tuhtam imenitno zabava in ki so dopolnilo karnevala, so prišle v modo še pred kratkim. Ta »važen« zgodovinski dogodek se je zgodil tako pred petnajstimi leti. Izumitelj teh krasnih nepotrebnosti je ostal nepoznan javnosti in ni povedal svojega imena. To je bil na vsak način mojster, ki je poznal človeško naravo in ki je vedel, da človek ne preneha hrepeneti po zabavi, ki naj bodo kolikor mogoče otroške. On se seveda tega sramuje, na raznovrsten način to maskira in je vesel, če pride kaj novega v modo. Debut konfetov in serpentin je bil resnično kolosalen. Te papirnate igrače so našle takoj v vseh družabnih vrstah dopadajenje. Konfeti in serpentin so oživili ugašujoče zanimanje za karneval v Parizu in Nizzi. Toda nič ni na svetu trajnega. Serpentin ne uživa več take priljubljenosti med občinstvom kakor skraj. Konfeti imajo bolj zdrav koren. Mogoče, da so vzrok nove smeri v slikarstvu, katero bi lahko imenovali »konfetno«, ker so mali barvani madeži, katere delajo njeni privrženci, podobni mnogobarvnim pikicam konfetov. Čisto mogoče je, da bo slednjič rastoči kubizem škodil tudi konfetom. Razume se in ne da se tajiti, da konfeti imenitno prijačo človeškim instinktom. Tu se lahko bojuje, ne da bi bilo treba prelivati kri. Za ljudi jezne narave, za bojevitke ljudi ni nič krasnejšega od boja s konfeti. Nekateri se bojijo z nenavadnim navdušenjem, drugi pa vzamejo ta boj bolj od smešne strani. Neprestano čakajo, kdaj izvoljena žrtev odpre usta, takrat pa, hop, celo pest konfetov v usta. Ali pa vam prav tepo nasujejo konfeti za vrat ali pa v lase. Konfeti so zelo zvesti, ne zapustijo človeka kar tako. — Prava in najlepša zabava v času karnevala — seveda ne pri nas — so pa maske. Klasični vzor maskerad, je bil znani karneval v Benetkah. Vseled monotonega vsakdanjega življenja so se mu Benetčani oddajali še v osemnajstem stoletju s popolno strastjo. Njih karnevali so bili polni romantike in presenečenja. Človek, ki se udeležil maskerade, hrepeni po tem, da bi prišel za nekaj časa »sam iz sebe«, da bi zamenjal svojo osebo. Maske dajo človeku iluzijo te spremembe. Pri maskeradah je naš osebnost »jaz« kakor na počitnicah. Ne uraduje. Identiteta je skrita za masko. V maski človek lahko opazuje vsakovrstne psihološke spremembe svoje okolice. Seveda, zelo težko je biti človeku na maskeradnem plesu originalnemu, zabavnemu. Maskeradni ples si lahko privoščijo samo duhopolni ljudje, ki imajo gotovo delikatnost. In morda je ravno to vzrok, da se je maskeradni ples preživel. Bilo je treba zanj preveč poetične fantazije, preveč intelektualnega rafiniranja... Zato je lahko bil maskeradni sunder samo v osemnajstem stoletju in to samo v Benetkah, kjer je imel tako pripravo dekoracije. Predstavite si beneško scenerijo: trg sv. Marka, Piazzetta, Piazza, ki so pravzaprav le velikanske plesne dvorane, k temu še gondole, italijansko nebo in razkošno milino beneške noči. Tam je lahko bil res pravi karneval.

Ljubljana.

— **Balkanska vojna v karikaturah in pesmih** izide v soboto. Upamo, da jo bo v nedeljo mogoče dobiti v vseh trafikah. Svoje čitatelje bomo dan prej na to opozorili. Ker je že za drugo izdajo nad 2000 naročil — je želeli, da si jo vsi pravočasno omislijo, da ne zamude.

— **Vsi listi**, ki smo jim poslali Balkansko vojno na ogled so polni hvale o tej lepi knjigi in jo toplo priporočajo tudi po drugih slovanskih deželah. Skoraj gotovo bodo tudi drugod izšle podobne zbirke in se bo pokazalo, da nismo zadnji.

— **Od več strani** smo prejeli priznanje za »Balkansko vojno«. Menda je edina knjiga, o kateri se sodi — da je prepoceni. Naša želja pa je, da si to knjigo vsak kupi in ohrani za spomin. Dobivamo naročila iz vseh slovanskih pokrajin in iz najbolj oddaljenih gorskih krajev in nas le veselijo, da smo dosegli svoj namen.

— **Vestni stražniki slovenske mladine** hočejo biti oni, ki so pred dvema dnevoma še klicali policijo nanjo. Kako nagel preobrat — toda prepozno. Pred dvema dnevoma so povedali, kar se popraviti ne da. Noč in dan hočejo baje imeti odprte oči in varovati mladino, bodi si tudi proti njeni volji. Oni so prijatelji mladine, ker so rekli, da bodo preganjali »Preporoda«, glasilo navdušene mladine, kakor steklega psa. Tako pravijo. Drugi pa so zapeljivci. Efiati in pohujševalci, ki bi bilo boljše, da bi si obesili mlinski kamen na vrat in se potopili v Savo. Zakaj? Zato, ker

ne nastopajo proti mladini. Med temi smo tudi mi — (tako se čita vsaj med vrstami.) — Naš odgovor je: naravno je, da ne gremo proti mladini, posebno ne na tak način, kakor »Slov. Narod«. Tudi se ni nihče posebno menil za navdušenje med mladino, ker je bilo naravno. »Slov. Narod« pa je to navdušenje nazval revolucijonarsko, protizakonito itd. in je s tem pokazal našo mladino na zgoraj v taki luči, da bi vlada res mislila, da so v Ljubljani sami anarhisti, nihilisti itd., ko bi vlada sama ne vedela, da je izšel omi napad na mladino le za to, da bi se stranka na zgoraj lepa pokazala. »Slov. Narod« je očital slovenski mladini stvari, ki jih ni in je — kakor to ni storil niti kak nemški list — pozval vlado, da naj mladino preganja zaradi jugoslovanskega navdušenja. Poslej bodo mislili na vlado, da je slovenska mladina res taka, kakor jo je opisal »Slov. Narod« in tako bi zaradi teh nepotrebnih in napačnih denuncij začeli preganjati mlade navdušene ljudi, ki niso zakrivali ničesar, razven da so mladi in navdušeni in so to tudi povedali. Nikomur ne pride na misel zapeljivati mladino ali odobravati protizakonitost — jugoslovansko navdušenje pa ni protizakonito, doslej še ni prepovedano. Ako se zavedate, da je vaša dolžnost, da ste varuhi mladine, pa ne bodite njeni tožniki in ne kažite v svitu njenega navdušenja svojo pohlevnost, saj vsi vedo, da to ni vaša naračaja. Kar je torej pri celzi stvari grdo je to, da je »Slov. Narod« prvi oznanil svetu, da je slov. mladina protizakonito navdušena in ji je napovedal boj zato, da bi pokazal na zgoraj svojo lojalnost. Da bi prikril sramoto — namigaya na »zapeljivce«. Pa ne bo nič. — Mladina je sama dovolj navdušena — ne potrebuje nikogar.

— **Govori se**, da sprejemajo na ljubljanskem magistratu nemško pisana poročila, ki prihajajo od državne policije. Za enkrat temu ne verujemo. — Ko pa bi bilo res, potem res ne vemo, kje je ostal narodni ponos slovenske Ljubljane.

— **K. K. Polizej - Direktion in Laibach** nam je poslalo včeraj belo pismo, češ da smo se v včerajšnjem uvodniku pregrešili proti § 58, in 300. Prvo je hudodelstvo — drugo je pregrešek. Mi smo pregledali vse natančno, pa teh grehov nismo mogli najti na sebi. Ako prinesemo, kaj se dva vojaka na straži pogovarjata — to vendar še ni veleizdajstvo. Koliko podobnega se najde po drugih listih. Mi vendar ne moremo zato, če slučajno zjutraj izhajamo in po noči gotovi gospodje vidijo strahove, ki pri belem dnevu ali pobeljenemu »Dnevu« izginejo.

— **Glasbena Matica** priredi velik simfoničen koncert v torek dne 6. maja t. l. s sodelovanjem celotnega orkestra slavne »Česke filharmonije« iz Prage pod vodstvom njenega znamenitega dirigenta dr. V. Zemanka. Že danes opozarjamo občinstvo na ta koncert, ki bo nudil veliko umetniškega užitka, kakršnih z našimi domačimi sredstvi še ne moremo dosegati.

— **Ordinacija v zdravniškem posvetovališču** društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana vrši se z ozirom na izkazano potrebo odslej vsak dan od pol dveh do pol treh popoldne v Bethovnovi ulici št. 9. Ordinira iz posebne naklonjenosti gospod dr. B. Derž, c. kr. policijski zdravnik, kateremu se tudi naznanjajo slučajni zanemarjeni otroci.

Slovenski football klub »Ilirija« imel je dne 11. aprila svoj III. redni občni zbor, katerega je otvoril mesto iz Ljubljane odišlega načelnika Fran Kandareta, podnačelnik g. J. Rohrmann, pozdravil številno zbrane člane in goste, ter v kratkem očetil delovanje kluba v preteklem letu. Med drugim omenil osobito prijateljski vezi, ki vežejo klub z bratskim »Hrvatskim akademskim šport klubom« tem reprezentantom hrvatskega športa, ter najvažnejše tekme in lepi uspehi bratov Mencingerjev pri sankaški tekmi v Bohinju. Spominjal se je tudi vsestranskega marljivega člana in odbornika pok. prof. dr. Cerka, katerega je prerano ugrabila kluba neizprosna usoda na »Stolu«. Z zahvalo na ljubljansko časopisje, c. kr. državno železniško ravnanstvo v Trstu in Deželni zvezi za tujski promet, ki so vedno podpirali klubova stremeljenja zaključil je podnačelnik svoj pozdravni govor ter dal besedo tajniku g. Kendi, ki je prebral letno poročilo in podal jasno sliko o klubovem delovanju. Blagajnik g. Est. je podal blagajniško poročilo in se razvidi iz istega, da je imel klub v tekočem letu K 2676.28 denarnega prometa. Pri tej priliki grajal je blagajnik brezbriznost ljubljanskega občinstva, ki pride sicer tekme gledat, toda kot »neplačujoči gledalci«, ne pomisli pa, da stane vsaka tekma lepe novce. Zaradi splošnega pregleda poda kapitan I. moštva g. Betet-

to poročilo o vseh tehnikah, ki jih je igralo sedanje I. moštvo. Leto 1911 izkazuje 8 tekem in sicer v Ljubljani: »Studentesca sportiva«, Trst 2:2; »concordia«, Zagreb 3:2; »Rapid« Gradec 2:2; izven Ljubljane »Jugoslavija« Gorica 3:1; »Studentesca sportiva«, Trst 2:1. I. Fussball-u. Atletik Sportklub, Celovec. I. moštvo 1:2; drugo moštvo pa 4:0; Kranj 0:4; »Viktoria« Sušak 4:1; »Vzajemnost« 0:7. Hrvatski akademski športni klub 3:0; revanche »Vzajemnost« 1:4; ter izven Ljubljane I. Fussball-u. Atletiksportklub Celovec II. moštvo 1:2; Hrvatski akademski šport klub, Zagreb 6:2 in končno »Viktoria«, Sušak 3:0. Dalje se je udeležilo smukaške tekme v Bohinju 5 članov kluba, ter je omeniti posebej nad vse krasni uspeh bratov Mencingerjev. Karol Mencinger je odnesel prvenstvo pri juniorih, to pa ker k tekmi seniorjev ni bil pripuščen. Dosegel pa lepši čas, kakor pa »Mojster Bohinja«. Istotako je pri dvosedeznih sankah v zvezi z Vilfanom odnesel prvo mesto. Po poročilu gospodarja vršile so se volitve v razsodišče in so bili izvoljeni na predlog Rohrmanna sledeči člani: Betetto, Dekval, Kuheli, Kušar, Ravnik in Valašek sen. Ker je celotni odbor sklenil odstopiti, vršile so se na to volitve odbora in je bil na predlog dr. Laha soglasno izvoljen načelnikom Josip Rohrmann, ki se je za izkazano zaupanje primerno zahvalil. V odbor so pa bili na predlog Rohrmanna izvoljeni sledeči člani: Deu, Est, Jurman, Hiti, Juvan, Kenda, dr. Lah, Mencinger in Rozman. Za revizorja pa: Poljšak in Franzot. Pri slučajnostih prebral je načelnik Rohrmann dopis »Hrvatskog športskog saveza«, ki vabi Ilirijo, naj bi pristopila k zvezi, kar on priporoča, toda le pod pogojem, da se pripusti klub k tekam za zvezno prvenstvo. Ker je bil dnevni red izčrpan, zahvalil se je načelnik zborovalcem za obilno udeležbo, ter zaključil na to občni zbor.

— **Narodna društva v Sp. Šiški** se lepo razvijajo. Čitalnica, Sokol, Društvo za zgradbo Sokolskega doma, obe podružnici sv. Cirila in Metoda, politično društvo »Vodnik« in druga društva imajo po mnogo članov. Naprednega Šiškarja bi bilo sram, če bi ne bil član — če ne več — vsaj enega društva. Mnogo je pa zavednih, ki so člani skoro vseh narodnih društev v Šiški. Čast tem zavednim Šiškarjem in Šiškaricam, ki s ponosom pokladajo svoj narodni davek — domovini na oltar! Na zadnjem sestanku vseh narodnih društev se je pa sklenilo, da bo članarino pobiral za to nastavljeni »narodni eksekutor« in sicer lepo po redu za vsako društvo posebej. Ta služba sicer ne bo težka, nesla pa bo par sto svetlih kronc. Oglase za službo sprejema do 1. maja občinski tajnik g. Ivan Tavčar.

— **Glavni nabor za Ljubljano** se je pričel včeraj ob 8. uri zjutraj v veliki dvorani Mestnega doma. Predsednik komisije je bil magistratni svetnik Lauter, nadalje sta prisostvovala kot člana političnega oblastva vojaški referent pristav g. Barle in mestni zdravstveni svetnik g. dr. Krajec. Kot člana občinskega sveta sta bila gg. Bonač in Smole; od strani vojaške oblasti so pa bili: od c. in kr. 17. pešpolka g. major Hrašovec, stotnik Metnitz in polkovnik zdravnik g. dr. Huber, od c. kr. domobranskega pešpolka pa g. major Ruda. Nabora se je udeležilo 209 mladenčev, od katerih je bilo potrjenih 48, za preizkušni nabor v garnizijski bolnišnici je določenih na 7. Za red je skrbela državna policija, ki pa ni razum enega slučajca imela nič posla. Nabor je bil končan ob pol 1. uri popoldne.

— **Iz Novega Vodmata**, Zaradi družinskih razmer se je hotel obesiti Karl Knol, posestnik in spr. v pok. v Novem Vodmatu št. 135. Njegova žena ga večkrat zaradi prepira zapusti. Včasih tudi po 14 dni. Ko pa se vrne zopet nazaj, se začne znova prepir. Ko je prišla zadnjič domov, sta se sprla. Na to svolo jezo je šel Knol v podstrežje in si dal vrv okoli vratu. Ko je žena slišala hrečanje, je šla klicati bližnjega soseda, da je pritekel na pomoč. Ta je še ob pravem času odrezal vrv in Knola rešil.

— **Surov praporščak**. Pri topničarski bateriji št. 3, ki je ločena od svojega polka, se nahaja neki praporščak, ki se odlikuje po nenavadno surovem postopanju proti moštvi. Med rezervisti so vendar tudi inteligentni ljudje, nad katerimi ni treba kričati kakor nad živino. Rezervisti so bili vpoklicani, da izvršijo svojo vojaško dolžnost — zato pa ni treba proti njim postopati na tak način, kakor si dovoljuje imenovani gospod praporščak. Rezervisti niso rekruti, s tem pa ni rečeno, da so surovosti med vojaštvom tudi proti rekrutom umestne.

— **Kinematograf »Ideal«**. Danes predvajanje toll pričakovanega zad-

njeja dela senzacijske drame »Ljudje med ljudmi«. Jutri »Pogrebne slavnosti v Atenah« in »Polet za življenje«, velika senzacija 2 dela, vse kolorirano. V torek »Quo vadis«, največja dosedaj kazanih senzacij. Traja 2 uri.

— **Umrli so v Ljubljani**: Matija Podlipec, zasebnik, 92 let. — Ana Knafelj, hiralica, 72 let.

Trst.

Kongres NDO. ki se zadnjič zaradi raznih zaprek ni mogel vršiti, se bo vršil v nedeljo, 20. aprila. Ta kongres bo v razvoju NDO. velikega pomena.

Sentjakobska Ciril - Metodova podružnica v Trstu. Mnogi se še spominjajo, da je bila ta vrla podružnica pred par leti ena najslabših, ni pač mogla delati vsled malomarnosti nekaterih odbornikov. Pred dvema leti pa se je posrečilo dobiti dober odbor, kolega predsedništvo je prevzel g. Josip Šorn. Podružnica se je dvignila na višek sededa največ s pomočjo in podporo raznih šentjakobskih društev pa tudi posameznikov. Odbor je marljivo delal in pred enim letom se je otvoril pri Sv. Jakobu otroški vrtec, v katerega zahaja danes nad 100 otrok. Ne moremo reči, da je prostor za otroški vrtec eden najboljših, vendar za nas to zadostuje, saj smo že navajeni, da morajo naši otroci zahajati v najslabše prostore, da se vzgojijo v našem narodnem duhu. Prihodno nedeljo dne 20. t. m. se vrši občni zbor te vrle podružnice ob 9. uri in pol v društvenih prostorih. Na občnem zboru se bo poročalo in prvi vrsti odelu, ki se ga je napravilo v tekočem šolskem letu za otroški vrtec. Marsikoga bo zanimalo, iz kakšnih začetkov smo prišli do te važne ustanove. Upamo, da bo občni zbor tudi primerno posečen, in da se ga udeležijo posebno stariši, kojih otroci zahajajo bodisi v Ciril-Metodovo šolo, bodisi v otroški vrtec. Nikakor pa naj ne manjkajo tudi drugi, ki se zanimajo za napredek in za razvoj naše prekristne podružnice.

Tržaška podružnica Slovenskega plan. društva (Torrebianka 41, I.) vabi na redni občni zbor, ki se vrši v soboto 9. aprila 1913 ob 8. in pol zvečer v gorenjem prostoru restavracije »Balkan« (Narodni dom) po sledečem redu: 1. Nagovor načelnika. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Poročilo jam. upraviteljev. 5. Raznosterosti. 6. Volitve odbora. Odbor.

Pevsko društvo Ilirija pri Sv. Jakobu. Na željo, ki je bila na zadnjem občnem zboru izražena, se naznanja, da se vršijo redne pevske vaje za gospodične ob sredah od 8 in pol do 9 in pol, za gospode od 9 do 10 in za skupni zbor ob nedeljah od 3—4. popoldne. Uljudno vabimo, da pridejo tudi novi pevci in pevke k pevskim vajam, ker imamo v kratkem zelo važne nastope.

Kako so zasledili morilca. V ponedeljek zvečer je nastal prepir v kinematografu »Cine Music - Hall Mondial« med kinematografičnim uslužbencem Leonardom Cassano in dvema drugima mladeničema. Med preprirom pa je sunil eden izmed teh dveh Cassano z nožem v prsi. Cassano se je vzvrnil na tla, mladeniča pa sta bežala. To se je zgodilo pred kinematografičnim predstavo. V kinematografu je bila velika množica ljudi. V tej zmešnjavi, ki je nastala, sta ona dva bežala, ne da bi jima kdo sledil. O dogodku je seveda takoj izvedela policija. Izpraševala je ljudi, ki so bili tedaj v kinematografu ali pozna kdo ona dva, toda nihče ju ni poznal. Vendar pa so ju znali nekateri prisotni opisati precej natančno. Nekdo je trdil, da je imel eden izmed mladeničev na vratu bel flaster, najbrže zato, ker ima tur, ali kaj podobnega. Ta karakteristični flaster je olajšal policiji mnogo truda. Policijski agente so iskali vso noč onega mladeniča, ki je imel tako in tako znamenje na vratu. (Mladenič s flastrom pa ni bil ubijalec, ampak njegov tovariš, vendar je policija vedela, da če dobi prvega, dobi tudi drugega.) Toda vse iskanje čez noč je bilo zaman. V torek pa se je posrečilo nadzorniku policijskih agentov Cigoju, da je iztaknil mladeniča s flastrom in ga je aretiriral. Cigoj se je nahajal v bližini prostora, kjer so sedaj nabori, z upanjem, da pride tudi neznanec na nabor, in v resnici je prišel. — Aretiranec se imenuje A. Nardin, je star 22 let in stanuje v Sv. M. Magd. sp. — Nardin je povedal brez ovinka, kje je bil prejšnji večer, toda imena svojega prijatelja ni hotel povedati, vendar je povedal, da je zidar, da je bil tudi na naboru z njim, itd. Na podlagi Nardinovega izpovedanja in opisovanja, je sklepala policija, da je morilec neki Jakob Kriščak, star 21 let, stanujoč tudi v Sv. M. Magd. sp. — Kriščak je bil aretirani po noči zvečer. Zasiškan je bil od pol. nadsvetnika Zenija, Kriščak tajl. da je on zabodel Cas-

sana; policija pa išče sedaj trdnih dokazov. Kriščak in Nardin sta pridržana v zaporu, kjer ju neprestano zaslišujejo. — Leonardo Cassano je še tisti večer, kmalu nato, ko je bil operiran, umrl v bolnišnici. — V sredo se je vršil pogreb ob velikanski udeležbi Cassanovih znancev in deželanov. Cassano je bil namreč iz Italije. — Na obločnicah, ki so pred kinematografom »Kine Music« — Hall Mondial, visijo žalni palčolani.

Družino zaklal. Slager, o katerem smo poročali, da je ubil svojo ženo in otroka ter zaklal svojo taččo se nahaja še vedno v žalostnem stanju v bolnišnici. — Rana, ki si jo je zadaj v zaporu, je sicer zelo velika, vendar ni smrtno nevarna. Hujše posledice pa ima pretresenje možganov. — V torek se je vrtil pogreb. Slagerjeve žene in otroka. Pri pogrebu je bilo mnogo sorodnikov in velikanska množica meščanov. — Tašča Viañelli se počuti vedno slabše. Težko da ostane pri življenju.

Društva.

Občni zbor »Dramatičnega društva« bo danes v petek 18. aprila ob pol 9. zvečer pri »Zlatorogu«.

Telovadno društvo »Sokol II.« vabi svoje člane na pešizlet, ki se vrši v nedeljo 20. t. m. preko Podpeča v Vnanje Gorice, kjer bo telovadba, od tu na Brezovico, odkoder se vrnemo po želji peš ali z vlakom. — Zbirališče ob triletni na 1. popoldne. Pozivljamo vse člane, da se tega prvega izleta v probujajočo se naravo gotovo udeležijo.

Društvo za zgradbo in vzdrževanje sokolskega doma tel. društva »Sokol II.« v Ljubljani priredi dne 1. maja t. l. veliko pomladno veselico na Babičevem vrtu na Dolenjski cesti s sledečim vspeedom. 1. godba. 2. Telovadba: a) na orodju, b) proste vaje. 3. Srečolov. 4. Vinska poskušnja najnovejšega vinskega pridelka na novo osušenem barju 1913. 5. Otvoritev nove kurjevaške kavarnice. 6. Sladščičarna. 7. Ples. 8. Prosta zabava. Prosimo sokolstvu naklonjeno občinstvo, da poseti to našo prvo prireditev kar v največjem številu. — Odbor.

Telovadno društvo »Sokol« v Štepanji vasi naznanja slavnemu občinstvu, da priredi dne 1. maja prvo pomladansko veselico pri bratu Iv. Bricelju v Štepanji vasi. Spored, ki je silno bogat, priobčimo v kratkem, ker že danes lahko rečemo, da posetnikom ne bo žal, ko bodo prišli pogledat, kako znajo Štepanjci občinstvo zabavati. Za točno postrežbo, dobro kapljico in prigrizek bo preskrbel gostilničar, kar je že občinstvu dobro znano. Na zdar!

— **Koncert »Ljubljanskega Zvona«** v soboto, 19. t. m. ob poldevetih zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Za sodelovanje se je posrečilo pridobiti odlično pevko gđc. Ivanko Hrašovo, ki po svojih glasbenih študijah na Dunaju v Ljubljani še ni nastopila. Pela bo tri samospeve, na klavirju jo spremlja pianist g. Anton Trost. Imena Hrašova, Trost in Dežela so nam porok, da bo sobotni koncert nekaj posebnega. Mešani zbor »Ljubljanskega Zvona« izvaja pet zborov skladateljev Ferjančiča, Adamiča, dr. A. Schwaba in dr. G. Irvaca, oktet pa prednaša Mirkovo »Katricco«. Vstopnina na koncert je izredno nizka, (sedeži po 2, 1 krono in 80 v, stojišča po 40 v) da je obisk vsakomur omogočen. Vstopnice se prodajajo le pol ure pred začetkom koncerta pri blagajni.

Mladinska skupina N. S. Z. v Ljubljani priredi v nedeljo 20. t. m. pešizlet v Gameljne ter oddod na Rašico. Vabimo vse člane in prijatelje narave, da se udeležijo tega izleta. Zbirališče pred »Narodnim domom«, ob pol 2. popoldne. Na zdar! Odbor.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

PREDLOG MINISTRA BOGDANOVIČA.

Belgrad, 17. aprila. Pravosodni minister Bogdanovič je predložil državni svet osnovo zakona, ki upeljuje triletno vojaško službo, da je osvobodjenje aktivnih častnikov od davka in še nekaj drugih novosti za častnike.

BOLGARSKO - RUMUNSKA POGAJANJA.

Petrograd, 17. aprila. Današnja sela bolgarsko - rumunske konference je trajala 1 in pol ure. Vsa pogajanja so v dobrem teku. Ker se je pa izkazalo, da manjka nekaterim polnomoč, se je sklenilo, da se konferenco preloži za toliko časa, do-

der se ne vrne Sazonov, ki je odpo-
loval na svoje posestvo, odkoder se
vrne šele v ponedeljek.

KONFERENCE V LONDONU.

London, 17. aprila. Poslaniška
konferenca je zborovala danes po-
poldne v navzočnosti Asquitha in
podtajnika Arthura Nicolsona, ki
predseduje mestu Eduarda Grey, ki
je šel za nekaj časa na dopust. O
sklepih konference še ni ničesar zna-
nega.

IZ SKUPŠTINE.

Belgrad, 17. aprila. V današnji
seji skupštine je nacionalni poslanec
Ribarac stavil predlog, da naj vlada
na vse stavljene interpelacije, ki se
tičejo srbsko - bolgarskega razme-
ra že jutri pred vsem drugim odgo-
vori. Ministrski predsednik Pašić je
bil proti predlogu, češ, da za sedaj
še ni oportuno govoriti in debatirati
o srbsko - bolgarski pogodbi. Na to
je bil predlog poslanca Ribaraca za-
vrnjen.

IZ SOBRANJA.

Sofija, 17. aprila. Ministrski
predsednik bo jutri v sobranju od-
govoril na vse interpelacije, ki so
bile stavljene glede srbskega ravn-
anja z bolgarskim prebivalstvom v
Macedoniji.

JAPONSKI VOHUN.

Petrograd, 17. aprila. Tu je bil
aretiran en japonski artist, ki je
osumljen vohunstva.

STRAJK NA REKI.

Reka, 17. aprila. Na Reki štraj-
ka sedaj 2400 delavcev.

POGAJANJA MED SRBSKO IN BOLGARSKO VLADO.

Belgrad, 17. aprila. Med srbsko
in bolgarsko vlado se vrše pogaja-
nja, ki se nanašajo na izpremembo
srbsko - bolgarske pogodbe. Kakor
se poroča, se pogajanja srečno vrše.

NEPOPUSTLJIVOST ČRNE GORE.

Belgrad, 17. aprila. Na podlagi
uradnega komunikeja črnogorskega
uradnega biroja je razvidno, da Čr-
na gora ne misli popustiti in da bo
nadaljevala z naskokom na Skader.

MIROVNA POGAJANJA.

Sofija, 17. aprila. Predlog velesil
sprejme tudi Grška; tako da je po-
sredovanje velesil sprejeto od vseh
zaveznih držav.

POGAJANJA MED BOLGARI IN TURKI.

Petrograd, 17. aprila. Vrše se
direktna pogajanja med Bolgari in
Turki, ki imajo namen določiti med
Bolgarijo in Turčijo mejo na podlagi
črte Midia - Rodosto. V ta namen
se namreč uporabi desetdnevno
premirje. Če se v teh 10. dneh ne
pride do rezultata, se bo premirje za
daljših 10 dni sklenilo.

POSLEDICE VOHUNSKA AFERE.

Dunaj, 17. aprila. Tukajšnji ruski
vojaški ataše Zankjevič bo nastopil
dopust, s katerega se ne povrne.
To je v zvezi z znano vohunsko
afero Jambrič. Kakor se govori, ne
bo zaprosil pri cesarju za poslovilno
avdicenco.

POLJSKO - RUSINSKA POGAJA- NJA ZOPET RAZBITA.

Lviv, 17. aprila. Pogajanja za
volilno reformo v galiskem dežel-
nem zborni so se razbila. Predsednik
pododseka dr. Leo je spričo neuspe-
šnosti pogajanj delo zaključil. Grof
Baden je odložil referat volilnore-
formnega odseka. Prihodnja seja se
skliče pisмено.

BUDŽETNI ODSEK.

Dunaj, 17. aprila. Predsednik
budžetnega odseka dr. Koritovsky
je poslal na vse člane budžetnega
odseka pismeno vprašanje, če naj
ne bi se sešel budžetni odsek 24. t.
m. V obvestilu jih pozivlja, da se
izjavijo. Krščanski socialci so za
predlog predsednika; tudi Malorusi
so izjavili, da nimajo nič proti temu,
samo konference se bodo udeležili
le v tem slučaju, če bi brez njih ne
bila seja sklepčna.

ČEŠKO - NEMŠKA POGAJANJA.

Dunaj, 17. aprila. Danes je kon-
feriral grof Stürgkh z nemškimi po-
slanci. Konference se je udeležil
tudi minister Heinold. Stürgkh je v
dolgem govoru utemeljeval potrebo
sklicati za kratko posvetovanje če-
ški deželni zbor. Delal je: Okolnost,
da je tako slavna kronovina, kot je
Češko, zadeta od finančne krize, na-
laga državi dolžnost, da poskusi še
enkrat vse, da ustavnim potom
uredi neblage razmere. Slabe
posledice, ki jih povzroči finančna
kriza, bi se ne pokazale le v deželi,
temveč v celi državi. Pa tudi kredit
države pred Evropo bi oslabil. — V
deželnem zboru bi se pretresalo fi-
nančno vprašanje, vprašanje regula-
cije učiteljskih plač in del deželnega
reda.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vi-
narjev. Pismenim vprašanjem je priložil
znakmo 20 vinarjev. — Pri malih oglasih
ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zu-
nanji inserenti v znakmah. Zaključek malih
oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, planine, avtomate,
gramofone, plošče prodaja, uglašuje,
popravlja solidno Josip Oblak, Ljub-
ljana-Glince 92.

Cenjenim obiskovalcem Trsta
se priporoča prenočišče v hotelu H.
Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene
nizke. — Skupno več dijakov, naj-
nižja cena.

Pridni zastopniki se iščejo za ta-
koj proti visoki proviziji, eventualno
gotovi plači. Ponudbe pod »Trajnost«
na »Prvo anončno pisarno«.

Kavarna
odprta celo
noč.
„LEON“
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Pri nakupu „pra-
vega Francka“
izvolite paziti na
to-le varovalno
znakmo.

Zavrnite pre-
vidno podobne
zavoje kot ne
„pravi Franck“.

Tovarna
v Zagrebu.

Proizvod najboljših
sirovin.

Laška kuhinja

v Ljubljani.

Od danes naprej se dobe vsak dan
sveže morske ribe
in najboljše vino iz deželne kleti
Paronco in Brioni.

Radioaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.
Postaja dolenske železnice Strža-Toplice.
Akutov vrelc 38°C, daje vsak dan nad 30.000 hl
radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem
in s kopanjem. Izredno uspešno proti putiki,
revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in
drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne
kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravateljstvo:
Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka.
Zdravo podnebje, gostogozdnata okolica. Bo-
gato opremljene sobe. Izborne in cene restav-
racije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno
kopališka uprava.

Krasni moderni kostumi, obleke, moderne
jope in plašči, vrhnja krila, raznovrst. bluže,
otročje oblekce, bele oblekce za birmance v
največji izberi in dobrega okusa priporoča

Modna trgovina P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Del. glavnica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad
K 8.000.000. K 1.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin.
Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v naj-
krajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mla-
dinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.